

Kuva: Holtti Hakonen

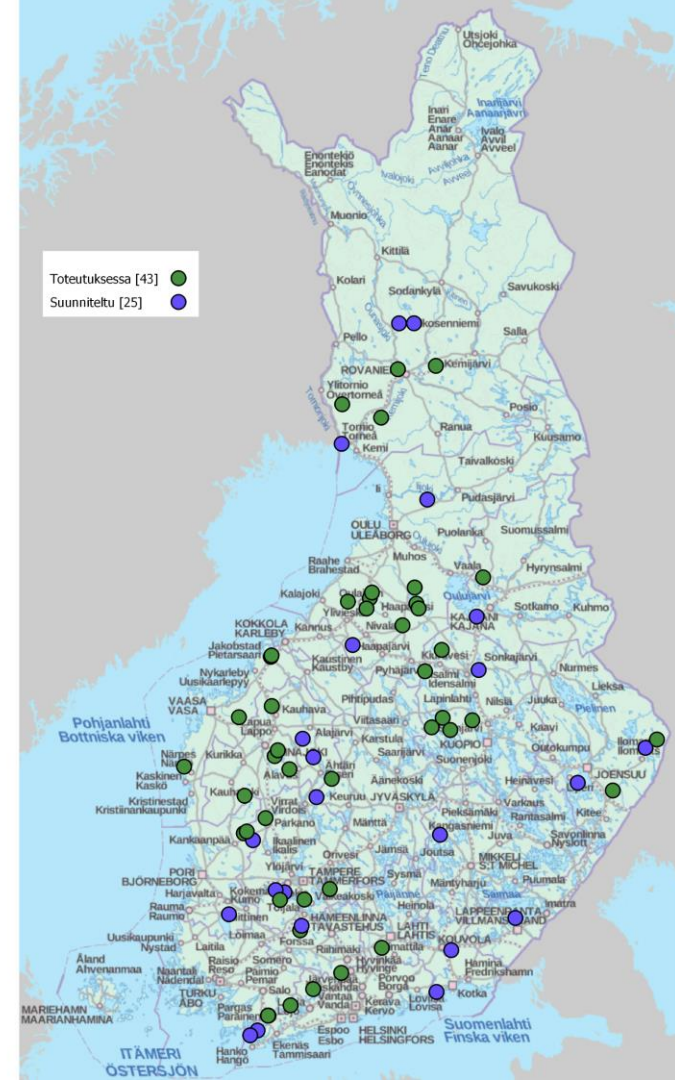
KOSTEIKOT JA RIISTANHOITO Hiidenveden kosteikkoilta 15.8.2023

Vilma Anttila
Suunnittelija, SOTKA-kosteikot
Suomen riistakeskus

SOTKA-kosteikot –hanke: Mistä on kysymys?

- Suurena tavoitteena taittaa vesilintukantojen taantuma perustamalla ja kunnostamalla kosteikoita poikue-elinympäristöiksi
- Lähtökohtana maanomistajien ja paikallistahojen into kosteikkotyöhön
 - Vuosina 2020-2022 perustettiin tai kunnostettiin 43 poikue-elinympäristöä, yli 630 ha ympäri Suomen
 - Vuosina 2023-2024 tavoitteena suunnitella 40 kohdetta, joiden toteutus muulla rahoituksella

Hyvän riistakosteikon ominaisuudet

- **50–50–50 -muistisääntö**
 - % avovettä
 - % mosaiikkimaista kasvillisuutta
 - cm:n syvyistä vesialuetta tai tätä matalampaa
- **Rakenteellinen vaihtelu**
 - alavat ja loivapiirteiset rannat (lieterannat) niemet, saaret, vedenalaiset harjanteet...
 - runsaasti rikkonaista rantaviivaa, hyvä vaihettumisvyöhyke
 - vaihteleva syvyys

Hyvän riistakosteikon ominaisuudet

- Ympäristön avoimuus
 - Suojaa antavaa kasvillisuutta unohtamatta
- Vedenpinnan vaihtelu ja luontaisen tulvavyöhykkeen olemassaolo
 - Laajat tulvaniityt ja kausikosteikot parhaita pienpoikasille ja puolisuikeltajille
- Kalattomuus / tasapainoinen kalasto

Kuva: Jari Kostet

Mitä muuta hyötyä riistakosteikoista on?

- Parhaimmillaan kosteikko voi olla monipuolinen elinympäristö, maiseman kiinnekohta, virkistyskäyttöalue ja arvokas lisä vesiensuojeluun
- Luonnon monimuotoisuus
- Vesiensuojelu
- Reuna-alueiden hyödynnys
- Virkistyskäyttö

Kuva: Petri Jauhiainen

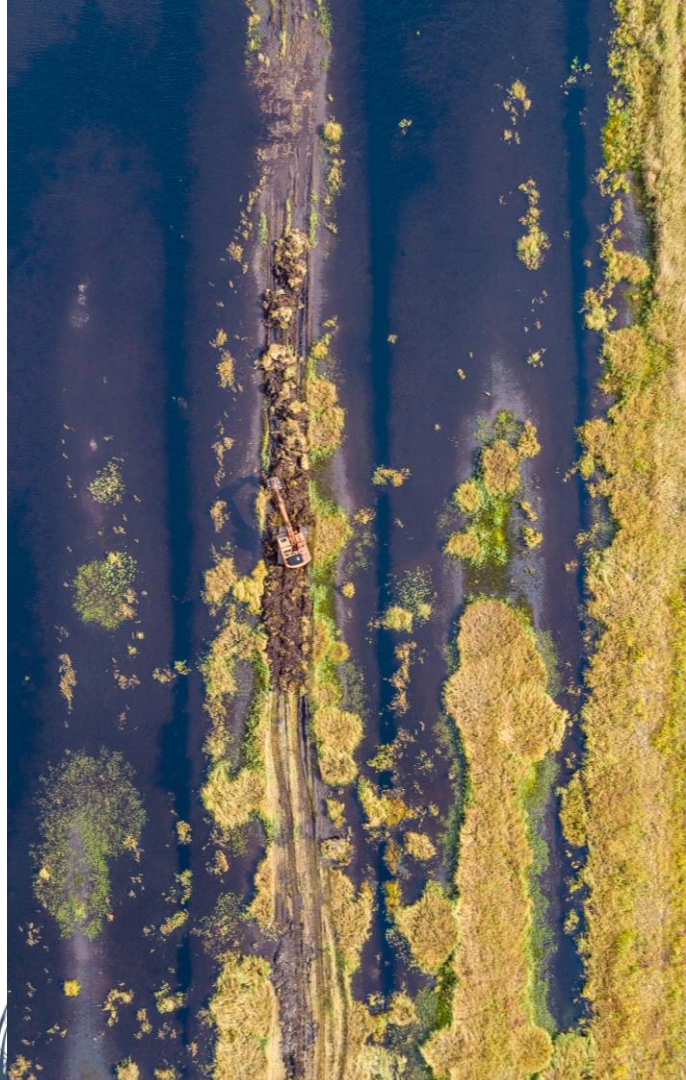

Mihin kosteikko voisi olla hyvä perustaa?

- Selkeät (ja luontaiset) kosteikonpaikat
 - Märät painanteet / pellonkulmat
 - Soistumat
 - Kuivatut ja/tai umpeenkasvaneet lammet ja järvet
 - Pusikoituneet rantaluhdat
 - Entiset turvetuotantoalueet
 - Kaltevat pellot
- **Vettä pitää olla saatavilla**
- Kosteikko perustettavissa ilman, että se haittaa ympäröivien alueiden maankäyttöä
- **Maanomistajan suostumus tarvitaan**

Kuva: Petri Jauhiainen

Riistakosteikkojen hoito

- Kosteikko vaatii hoitoa!
- **Talkootyö isossa roolissa**
- Hoito- ja kunnostustarpeiden seuranta
 - Penkereet, patolaitteet, kosteikon toimivuus ja kunto, kalasto
- Kunnossapitotyöt
 - Raivaus ja niitto, vedenpinnan säätely, vesikasvillisuuden perkaaminen, syvänteiden tyhjennys lietteestä
- **Pienpetopyynti**
- **Vesilintulaskennat**
- Lintujen pesimäpaikkojen lisääminen

Kuva: Tero Salmela

SOTKA-kosteikot –hankkeen perusajatus

- **Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, paikalliseen innostukseen ja omistajuuteen**
- Kosteikot suunnitellaan kustannustehokkaiksi
 - Pääasiassa padottuja kohteita
 - Kausikosteikot
 - Talkootyö
- Sitoutuminen kosteikon hoitoon
 - Kosteikkosopimus
- Tehokas pienpetopyynti kosteikoilla
- Vesilintuseurannat
 - Metsästysverotus suhteutetaan lintukantaan
 - Monet halunneet myös rauhoittaa kosteikkonsa vesilinnustukselta täysin

Kuva: Petri Jauhiainen

SOTKA-kosteikot vuosina 2023-2024: Tuetaan edelleen kosteikkohankkeita ympäri Suomen

- Painopiste suunnittelutyössä
 - Toteutuksen rahoitus muista rahoituskanavista
 - Apu myös rahoitushakuihin → kattava suunnitelma!

- **Kohde-esityslomake löytyy hankkeen nettisivuilta**

- **Ainoa ehdoton kriteeri on maanomistajien myönteinen suhtautuminen kosteikkoon**
- Uusia kohde-esityksiä tullut jo 82, hakulomake sulkeutuu 31.8.2023

Hae mukaan 31.8.2023 mennessä!

www.kosteikko.fi

kosteikko.fi TUTUSTU SUUNNITTELE TOTEUTA HUOLEHDI NAUTI

SOTKA-KOSTEIKOT

- Tietoa hankkeesta
- Hakulomake**
- Valmiit kosteikot
- Yhteystiedot

Kosteikot kuntoon – sorsakannat kasvuun

Kosteikot tarjoavat vesilintujen poikasille sopivia elinympäristöjä, mikä turvaa vesilintukantoja ja hidastaa luontokatoa. Tältä sivustolta löydät ohjeita kosteikoiden perustamiseen ja tietoa SOTKA-kosteikot -hankkeesta. Kunnosta sinäkin kosteikko!

Joussuo, Pyhäjärvi

Kuva: Holtti Hakonen

Joussuo, Pyhäjärvi

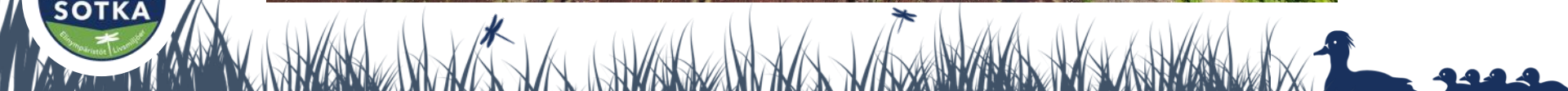
Kuva: Holtti Hakonen

Joussuo, Pyhäjärvi

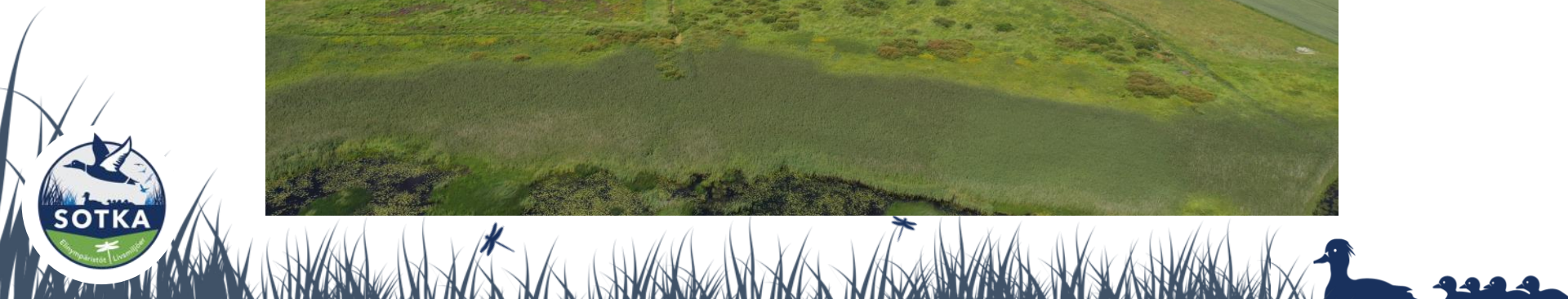
Kuva: Holtti Hakonen

Saarenjärven rantakosteikko, Salo

Kuva: Lauri Laitila

Saarenjärven rantakosteikko, Salo

Kuva: Lauri Laitila

Saarenjärven rantakosteikko, Salo

Kuva: Lauri Laitila

Saarenjärven rantakosteikko, Salo

Kuva: Lauri Laitila

KIITOS!

Kuva: Petri Jauhiainen